

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2030, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate.
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Zgodovinski dan

**Lux ex occidente? — Komunizem na podlagi
svobode? — Alcala Zamora se smehlja**

(Pismo našega dopisnika k španskim volitvam 28. t. m.)

Paris, 23. junija.

V nedeljo 28. t. m. bodo volitve v ustavodajno skupščino nove španske republike. »Filozof španske republike«, don José Ortega y Gasset, ki se oglašja samo ob velikih prilikah, je označil ta dan kot »zgodovinski moment, ko bodo Španci odločili o svoji usodi za eno tisočletje«. Mi bi besede španskega filozofa, v katerem mnogi vidijo prvega predsednika nove španske republike, dopolnili v toliko, da ne gre toplot samo za Španijo, ampak mogoče za bodoči politični in socialni lik Evrope sploh. Španija je dežela zapadne kulture, kjer so danes na delu revolucionarne sile, ki so produkt evropske mentalitete ali pa so se ji vsaj popolnoma prilile. Sprčo ozke zvezanosti vseh duhovnih, političnih in gospodarskih dogajanj v današnjem kulturnem svetu, bo izid španskih volitev in nadaljnji razvoj republike svetovnega pomena. Španija bi, v obratnem smislu seveda, utegnila zavzeti v procesu porajanja nove Evrope isti dominantni položaj (v duhovnem pogledu, se razume) kakor ga je imela pred štiristo leti. Toda preidimo od filozofije k dejanskemu političnemu položaju.

Španski Cincinnati

Imamo najprej gospoda Alcala Zamora, ki že dva meseca in pol vodi začasno vlado, spretno krmareč med desnico in levico. Vsa njegova vladna moč obstoja v genialni antiklerikalisti, da bi zadržal ekstremne elemente od puca, preden bi se sestala konstituenta, o kateri je trdno prepričan, da bo imela večalimenj desničarsko večino. Zrtev te ekvilibristike so postali katoliški samostani, katere so požigale dobro organizirane akcijske čete anarho-komunistov, vendar misli g. Zamora, da so za dober namen dovoljena tudi slaba sredstva. Glavno je, da je, kakor on meni, potolažil divjo tolpo, ki je dala duška svojim antiklerikalnim instinktom, kateri so v Španiji baje nekaj nujen spremljevalec tradicionalne nabožnosti. Tako nekako v smislu Freudove teorije namreč ta pojav razlaga gospod Unamuno. Da se vrnem k Zamori, je on neizpremenjeno dobre volje v prvi vrsti zato, ker nima nobenih ambicij več in misli po izvolitvi konstituenta preživeti leta, ki so mu še ostala, na svojem posestvu v Andaluziji. V zavesti, da je v vrtincu najhujših strasti rešil republiko, bo prepustil rešitev katalonskega vprašanja, agrarne reforme in socialne zakonodaje drugim. On je ustvaril aprila meseca tega leta v San Sebastianu enotno fronto konservativnih republikanov, framsonske buržazije in socialnih demokratov, ki naj bi bili nosilci nove republike v bodoči konstituenti — in to je zadosti. Ta fronta je s pomočjo bajonetov Guardie civil na eni in raznih koncesij skrajnim prekucuhom na drugi strani obvladovala položaj do danes, ali bo zdržala pritisk teh elementov tudi v bodoče, to je pa velika neznanka.

Nov »evropski« boljševizem

Imamo namreč v Španiji takozvani sindikalizem, ki je nad vse zagoneten pojav. To je že precej stara organizacija z izrazito anarhistično ideologijo, katero je general Martinez Anido svojčas iztrebljal takorekoč z ognjem in mečem. Svoj sedež ima v Barceloni, kjer živi v večnem sporu s »poburženim« socialno demokracijo, katere je danes v Španiji naravnost glavna opora reda. Socialna demokracija je kakor povsod tudi v Španiji izvrstno organizirana in disciplinirana; brez nje bi sploh danes ne bilo v Španiji vlade, ampak totalen toluvaohu. Vprašanje pa je, če ima danes še večino mase za seboj, in če hoče položaj obdržati v rokah, je nujno navezana tako na liberalno meščanstvo kakor na konservativne republikanske elemente na deželi, če jih je tam sploh kaj. Kajti dežela je danes ali rojalistična, kakor na primer v Baskih, ali pa komunistična in anarhistična, kakor v Andaluziji. Ne ve pa pravzaprav nihče, kaj sindikalisti neki hočejo, morebiti še sami ne! Mnogo ljudi zato misli, da se teh elementov sploh ni treba bati.

Tudi jaz bi ne vedel povedati, kakšen program imajo ti sindikalisti ali anarhisti ali anarho-boljševiki, kakor jih imenujejo. Gospod Angel Pestaña, zelo preprost mož in veteran španskega anarhizma z angelskim krstnim imenom, je odločen nasprotnik boljševizma in proletarske diktature. On pravi, da je Evropejec, ki smatra boljševizem za pravičnega samo v narodu, ki je skozi vso zgodovino živel pod despotijo in svobode sploh ne razume. Špansko delavstvo bo po mnenju gospoda Pestañe ustvarilo novo Španijo in za njo novo Evropo na osnovi resnične svobode in bratstva; to bo kolektivizem svobodnega sporazuma, nekaka federacija, kjer se bodo varovale osebne svoboščine in vrednote. Ali ni za tem nekaj tistega duha, ki je preveljal indijanske komunistične države španskih jezuitov v XVII. in XVIII. stoletju? Mogoče, toda glavnega pa manjka, namreč religije. Sindikalisti so namreč prav tako načelni in neizprosni sovražniki vsake religije kakor boljševiki.

Angel Pestaña je torej nasprotnik ruskega komunizma; odkod torej, se ljudje sprašujejo, sedanja kooperacija med sindikalisti in komunisti, posebno v Andaluziji, kjer sedaj skupno požigajo latifundistom žito, zaloge in gospodarska poslopja (kadar ni navzoča Guardia civil namreč). Eni menijo, da je ta skupnost zgolj slučajna in taktična, drugi pa pravijo, da je esencijalna, kajti druga dva leaderja

sindikalizma, Joahim Maurin in Andrej Nin sta skoro popolnoma prepojena z boljševiško ideologijo, s katero podžigata ubogi kolonski in viničarski proletarijat v Andaluziji. Španska posebnost pa je, da ti ekstremisti živijo v dobrih odnosih z nekaterimi krogi svobodomiselnih meščanske leve in celo nastopajo z aplavdiranimi govori v framsonskem Ateneju v Madridu, ki je zelo »frakarski«. Kar pa se tiče znanega letalskega oficirja Franco, zdaj javno nastopa za radikalen socialen preobrat v smislu sindikalistov — tudi stari katalonski lev Macia simpatizira z njimi. Ali je to taktika, da izvojuje popolno avtonomijo Katalonije ali pa je res nekaj — evropski boljševizem ali komunizem na podlagi evropskega individualizma, ki naj reši naš kontinent in uvede novo dobo? Ali pa je zgolj govorunstvo, iz katerega ne bo nič? Seveda imajo boljševiki španske sindikaliste za »romantične pri-smode«, s katerimi upajo, da bodo v kratkem obračunali...

Seveda ima Moskva v Španiji organizirane svoje celice, ki sedaj žive v čudnem konkubinatu z anarhisti, katere Stalin doma pošilja na Solovečke otoke.

Katalonski avtonomizem

Tudi ta je velik problem. Vse avtonomistično gibanje v severni Španiji od Atlantskega oceana do Sredozemskega morja vodi kot neomejen diktator stari Macia. 14. aprila je proglasil popolnoma neodvisno katalonsko republiko, toda Zamora je gromovnika hitro potolažil in iz kompromisa obeh sivolasih borec za republiko je izšla zmerna avtonomija, »Generalidad catalana«, kakor jo imajo na primer nemške ali avstrijske zvezne dežele. Seveda je že to veliko, ker zagotavlja Kataloncem to, kar jim je najdražje: katalonski jezik in posebno kulturo. Toda samo s tem pa s finančno samoupravo v provincijalnih zborih se Katalonci ne bodo zadovoljili in Marcia že izjavlja, da se Katalonija tudi ustavodajni skupščini ne bo pokorila, ako le-ta ne bi hotela sankcionirati federativnega statuta za Katalonijo, Navaro, Baske in Aragonijo, kjer so zdaj tudi dvignili avtonomistično zastavo.

Toda španski Cincinnati tudi tega ne jemlje preveč tragično. On ve, da je Katalonija najbolj bogata dežela Španije, da je v njej koncentrirana skoro vsa španska industrija z večmilijardno vrednostjo, da nujno mora imeti avtonomijo, ker bi se sicer po pravici smatrala kot molzna krava leve, indolentne in gosposke Kastilije z Madridom, ki živi od tujih žuljev in denarja. Toda on ve tudi, da bi Barcelona ne mogla živeti brez 20 milijonov Špancev v zaledju in po pravici misli, da je za realističnega Katalonca, kateremu njegova prirojena sentimentalnost ne brani, da ne bi bil najboljši trgovec, avtonomističen problem tudi problem dobrega posla. Bolj skrbi Zamora in njegov vladni blok

Andaluzija

Tam so razmere take, da bi moral biti genij, kdor bi jih mirno rešil. Tu so ostali mogočni ostanki srednjeveškega fevdalstva, ki v obliki veleposestev obsegajo ogromne areale. Kakšno tako špansko veleposestvo obsega časih toliko kvadratnih kilometrov, kolikor več političnih okrajev, srezov ali »Bezirkov« v srednji Evropi skupaj! Fatalno za Cerkev je, da so tudi mnogi samostani veleposestniki. Dočim je špansko pleilstvo nakopilo iz kmetijskega znoja milijarde, ki so naložene v veleposjedljivih in bankah po vsej Evropi, milijon najemnikov v sedanji konjunkturi strada, da se Bogu smili, prostemu kmetu pa se tudi ne godi dosti bolje. Toda radikalne agrarne reforme se ne boje samo španski grandi, ampak tudi meščanski posestniki, dočim bi advokati, opora svobodomiselnih republikanske leve, radi tako agrarno »reformo«, pri kateri bi največ zaslužili oni. Sindikalizem in komunizem pa je v Andaluziji tesno združen v zahtevi po popolni razlastitvi veleposestnikov brez vsake odškodnine in do zadnjega orala; sindikalisti pa so s III. internacionalno edini tudi v tem, da se ima zemeljska posest v bodoče urediti kolektivistično po vzorcu kolhozov, katere bi po anarho-sindikalnem programu zamenjali sindikati. To ne izgleda več tako utopično kakor pred par leti in koloni so že tako razkačeni, da grozijo, da bo vsa Andaluzija in Estremadura v plamenih, ako bi »bebasti« kortesi (to je ustavodajna skupščina) do oktobra ne sklenili popolne razlastitve veleposestniške zemlje. To je vprašanje, ki tudi našemu Cincinnati časih ne da spati. Kaj pa, boste vprašali, naši

monarhisti?

Ti špekulirajo v svojem Biarritzu tako, kakor so njihovi predniki v vseh podobnih slučajih. Oni se le anarho-boljševiške propagande vesele, ker žive v nadi, da se bo iz anarhije rodil zopet kile po monarhiji. Da se v tem kruto motijo, ne dvomi noben pameten človek. Ako bi se sindikalizem izjavil, ako bi razpadel v govorunstvu in medsebojnem mesarjenju, bi izveleli korist le meščanski republikani in socialisti, dočim bodo monarhistični grandi sčasoma začeli deliti ali žalostno usodo ruske emigracije, ali pa se bodo vrnili domov, da se preleve v navadne »buržuje«. Kakšni so torej

izgledi v nedeljo?

To bi morali prašati Sembijo. Don Alcala Zamora pravi, da je od 1000 kandidatov na vseh

Odziv Evrope

**Imoriški predlog je povzročil najživahnejše
delovanje evropske diplomacije**

Belgija duomi

Bruselj, 25. junija. AA. Vanderveld je v parlamentu odgovoril na Hooverjev predlog. Dejal je, da se Belgija ne more odreči privilegiranemu položaju, ki ji je bil priznan v pogledu odškodnine za nesrečo, ki jo je pretrpela. Hymans se je pridružil Vanderveldu ter naglasil potrebo, da se predlagani moratorij prej dobro prouči, preden se da odgovor.

Pariz, 25. junija. tg. Na dr. Brüningov apel za intimen nemško-francoski razgovor je danes že prišlo povabilo francoske vlade. Ministrski predsednik Laval je s posredovanjem zunanjega ministra Brianda sporočil nemški vladi, da je pripravljen sprejeti v Parizu državnega kancelerja Brüninga in zunanjega ministra dr. Curtiusa. Vabilo francoske vlade izjavlja, da je vlada svede z veseljem pripravljena sprejeti dr. Brüninga in dr. Curtiusa na obisku v Parizu. Kot datum za francosko-nemški sestanek predlaga francoska vlada prihodnji teden, najrajša v torek.

Pariz, 25. jun. tg. Nedvomno oficijozno inspirirani »Petit Parisien« izjavlja, da je videti, da napoveduje brezlični govor dr. Brüninga novo orientacijo Nemčije. Njegov pogum se more samo pohvaliti, ker presega vse, kar je celo Stresemann storil v smeri za razrešitev nemško-francoskih odnosov. Dr. Brüning je priznal, da brez Francije ni mogoča niti stabilizacija miru niti finančna sanacija. Vprašanje je samo, ali večina nemškega naroda odobrava Brüningov namen. Želja za mirno sodelovanje s Francijo se mora ne samo manifestirati, temveč tudi dokazati. Francija nikdar ne odklanja roke, ki se ji ponuja, samo nuditi mora poštena in trajna jamstva. Francija se more čutiti varno samo tedaj, če bodo nemški križarji po revarži izginili v Nemčiji z ulice.

Sv. Stolica odobrava

Rim, 25. jun. 2. Vatikansko službeno glasilo »Osservatore Romano« pozdravlja Hooverjev predlog za moratorij. Pri tem pravi, da je ta predlog, naj se že omenjuje z nekaterih strani pesimistično, vsekakor potreben. Kakor je Lindberg nenadno prelcel Ocean, tako je tudi ta akt prišel nepričakovano, medtem, ko se je že temna noč spustila na cel svet, ki preživlja težko ekonomsko krizo. Izgleda, da Hooverjev predlog napoveduje skorajšnjo zarjo novega dneva. Če se tudi vsa upanja, ki se polagajo v ta korak Amerike izjalovijo, bo vendar ostalo važno dejstvo, ki bo brez suma prineslo zaupanje v svet.

Mala antanta - spre'me

Washington, 25. jun. 2. Včeraj popoldne so poslanski Jugoslavi, Čehoslovake in Rumunije izjavili ameriški vladi v imenu svojih vlad, da prejemajo Hooverjev predlog. Edino rumunski poslanik je naglasil, da mora Rumunija dobiti na reparacijah 3 in pol milijarde Din, medtem ko ima dolga 1.4 milijarde, v sled česar bo morala iskati inozemsko posojilo.

Pomoč prihaja v Berlin

London, 25. junija. tg. Angleška narodna banka, francoska narodna banka, Federal Reserve Board in mednarodna reparacijska banka so dale od danes do 16. julija nemški državi banki zasilni kredit 100 milijonov dolarjev, vsaka banka po 25 milijonov, da olajšajo Nemčiji plačilne obveznosti na konec meseca.

Stimson gre v Rim

Newyork, 25. junija. tg. Državni tajnik Stimson bo sedaj le odpotoval v Italijo, in sicer po julijanskem s parnikom »Conte Grandi«.

Slovenci v obrambi svojega jezika

Celovec, 25. jun. Zadnje zasedanje koroškega deželnega zbora ni prineslo posebno zanimivega. Omeniti pa bi mogli predlog poslancev slovenske manjšine glede slovensčine na zveznih gimnazijah v Celovcu. Z zveznim zakonom o ustroju srednjih šol se je žele l. 1929-30 odstranila z gimnazije slovensčina kot obvezen predmet celo za dijake, ki so se vpisali za Slovence. Slovenski pouk je obiskovalo 86 učencev. Slovenska poslanca zahtevala, da se vpostavi prejšnji položaj in da se nastavi za slovenski pouk profesor slovenske narodnosti.

Drugi predlog govori o enotnem nadzorstvu slovensko-nemških šol. Na Koroškem je 80 slovensko-nemških šol s 189 razredi in 8661 učenci. Te šole nimajo enotnega nadzorstva. Še stara Av-

strijah je to vpoštevala in imenovala za koševski okraj posebnega nemškega okrajnega šolskega nadzornika. Na Češkem ste bili dve sekciji deželne šolskega sveta in Kranjska je dobila nazadnje celo svojega nemškega deželnega šolskega nadzornika. Slovenska poslanca zahtevata zato, da se podredijo vse slovensko-nemške šole na Koroškem enotnemu nadzorstvu in da se imenuje za to slovenski šolski nadzornik. Predloga sta bila iz formalnih ozirov odkazana šolskemu odboru.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Politično najvažnejši je nujni predlog Landbunda in Heimatbloka radi carinske unije z Nemčijo. S predlogom kmečke zveze se pozivlja koroška deželna vlada, da vpliva na zvezno vladu, da se s trenutnim položajem ne pusti ustrahovati, da bi opustila načrt carinske unije z Nemčijo. Slovenska poslanca se nista dvignila s svojega sedeža in tako pokazala, da za demonstrativne predloge nimata nobenega smisla.

Mellon pojde v Pariz

Pariz, 25. junija. tg. Ameriški državni tajnik Mellon je danes zvečer ob 18 dospel v Pariz. Jutri dopoldne bo napravil prvi oficijelni obisk pri ministrskem predsedniku Lavalu. Razgovorja se bo udeležil tudi finančni minister Flandin.

Italija sledi Londonu

Rim, 25. junija. tg. Danes sta se v smislu naročil Mussolinija sestala zunanji minister Grandi in finančni minister Mosconi z guvernerjem italijanske Narodne banke. Razpravljali so o potrebnih ukrepih, ki bi Italiji omogočili, da bi se za Italijo Hooverjev načrt od 1. julija dalje popolnoma uveljavil. S tem je že italijanska vlada natančno sledila angleškemu zgledu. V zvezi s tem pa se zopet energično demantira vesti agenture Havas, da bi bilo med Italijo in Francijo prišlo do stikov še prej, preden je Italija odgovorila na Hooverjev predlog.

Angleški vzgled

Izjava zakladnega ministra Snowdena na včerajšnji seji spodnje zbornice, da se Anglija pridružuje Hooverovemu predlogu, je napravila tudi na opozicionalne kroge dober vtis, dasi bi Anglija zaradi moratorija izgubila v tem letu 7 milijonov funtov sterlingov, ki bi pali v breme angleških davkoplačevalcev. Snowden je poudaril, da bi bila to velika žrtev za Anglijo. Vendar bi bila bolj upravičena, ako bi pomogla svetu do blagostanja.

Po Balfourjevi noti je Anglija svoječasno odklonila vojno odškodnino, ki bi presejala njene obveznosti do Združenih držav, katerim bo morala izplačati prihodnje leto približno 35 milijonov funtov sterlingov. Zato je upravičena trditev, da bi Anglija po Hoovervem predlogu žrtvovala 7 milijonov funtov sterlingov. Po doložilih haškega sprazuma dobi Anglija letno toliko, da poravnane lahko svoje dolgeve Združenim državam. Ostane ji višek 700.000 funtov sterlingov, s katerimi plačuje svoje zastanke. Predlog za moratorij se razteza tudi na plačila na račun posojil za obnovo, ki so jih najele nekatere države po premirju. To pomenja za Anglijo nadaljno izgubo 2.500.000 funtov sterlingov.

»Times« pravijo, da bi dala Anglija tako svetu lep vzgled. »Daily Mail« piše, da bi bila to široka žrtev, ki bi jo pa v korist sveta pogumno nosila. »Times« dalje naglašajo, da je političnega in gospodarskega stališča potrebno, da bo moratorij Nemčiji populen. Če bo Hooverv predlog sprejet, bodo nemški inozemski dolgovi zmanjšani za 75 milijonov funtov sterlingov, kar bo imelo gotovo takojšen zdravilen vpliv na nemški kredit. List končuje, da se morajo mednarodni dolgovi prilagoditi realnim razmeram.

Amerika upa

Newyork, 25. jun. tg. Besedilo francoskega odgovora se zaenkrat drži tajno, čuje se pa, da so francoski pozori za Ameriko nesprejemljivi. Proti predlogu, da bi se nezavarovana plačila vrnila Nemčiji v obliki kreditov potom mednarodne reparacijske banke, se smatra kot mogoča knjižna transakcija, dočim se proti drugim točkam pojavljajo pridržki. Hoover misli na to, da bi ne vzbudil vtisa kot da trdovratno vztraja na svojem stališču. Po striktni nočni konferenci pri Hooverju je izjavil Stimson, da so sredi pogajanj. Rekel je: Zelo sem optimističen, ker bi bil zločin, če bi se Hoovervemu predlogu kaj zgodilo. Glede italijanskega sprejema se je sporočilo ameriškem poslaniku v Rimu, da se smatra ta sprejem za pristranskega, po polnega in brez političnih pridržkov.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Politično najvažnejši je nujni predlog Landbunda in Heimatbloka radi carinske unije z Nemčijo. S predlogom kmečke zveze se pozivlja koroška deželna vlada, da vpliva na zvezno vladu, da se s trenutnim položajem ne pusti ustrahovati, da bi opustila načrt carinske unije z Nemčijo. Slovenska poslanca se nista dvignila s svojega sedeža in tako pokazala, da za demonstrativne predloge nimata nobenega smisla.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Politično najvažnejši je nujni predlog Landbunda in Heimatbloka radi carinske unije z Nemčijo. S predlogom kmečke zveze se pozivlja koroška deželna vlada, da vpliva na zvezno vladu, da se s trenutnim položajem ne pusti ustrahovati, da bi opustila načrt carinske unije z Nemčijo. Slovenska poslanca se nista dvignila s svojega sedeža in tako pokazala, da za demonstrativne predloge nimata nobenega smisla.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

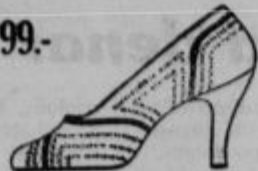
Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrestno posojilo 10.900 šilingov, vračljivo v osmih letnih obrokih.

Naj omenimo še, da je dobil vodovod v Bistrici v Rožu brezobrestno posojilo 36.000 šilingov, vračljivo v desetih obrokih. Za vodovod v Zvabeku pa je bilo odobreno brezobrest

Vrsta 9605-11

Elegantni popoldanski čevljički z visoko peto. Neobhodno potrebni za vsako žensko. Imamo jih iz laka in raznih modnih barv. So zelo okusni in udobni.

Vrsta 9605-55

Čevljički za izprehod in kopališče. Iz belega finega telečjega boksa z našim črnim ali rjavim okraskom. Novost letošnje kopalne sezone.

Vrsta 9625-51

Še en model za poletje. Okusna kombinacija bele barve z lakom ali rjavim boksom. Zelo primerni za izprehodne obleke.

Vrsta 1605-37

Čevljiček za izprehod. Kombinacija finega boksa z antilopjo čokoladne barve. Okusna sponka povečava eleganco in lepoto čevljičkov. So zelo praktični. Isti iz laka s črnim semišem.

Vrsta 9885-72

Idealni večerni čevljički za poletje, kombinirani s pravo kačjo kožo. Globoko izrezani se popolnoma prilagajajo večerni toaleti.

Vrsta 5505-09

Moderni globoko dekolirani čevljički. Izdelani so iz najboljšega ševroja modernih temnih barv. Izredno lepo se prilagajajo nogi in so dovršeno udobni.

Vrsta 1455-87

Ne morete si predstavljati lepših in bolj koristnih čevljev za izprehode ob toplih dnevih, kot so ti naši čevljički. Nizka peta iz zračna tkanina Vam omogočujeta, da se zadovoljno in udobno počutite v teh čevljih.

Geslo letošnje mode za poletne čevlje je eleganca in udobnost. Po večjih mestih in v svetovnih kopališčih nosijo izključno čevlje z globokim dekoltejem. Vodilne barve so črno-bela, rjavo-bela, in rjavo-čokoladna.

Pridite in oglejte si naše zaloge!

Rata

DAMSKÉ NOGAVICE:

Izv. Bemberg . . . . Din 49—
Svilnate . . . . . " 35—
Ia flor . . . . . " 29—
Flor . . . . . " 15—

KREMA: bela, rjava, drap
v lončkih . . . . . Din 6—
v škaflijah . . . . . " 4—
KAMEN za čiščenje
v vseh barvah . . . . Din 3—

Vrsta 2905-54

Za izprehode ob soparnih poletnih dnevih nosite te čevlje. So zračni, elegantni, udobni in pa tudi moderni.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Starejša ženska

išče službo k starejši mali družini ali eventualno v župnišče. Je resna, zanesljiva in poštena. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 7208.

Tesarski polir

popolnoma samostojen v stroki, želi službe pri večjem podjetju. - Ponudbe na upravo pod št. 7222.

Službodobe

Išče se

prodajalka za delikatesno trgovino. Nastopi lahko lakoj. - Ponudbe je poslati na podružnico »Slovenca« v Celju.

Vajenca

za čevljarstvo obrt, poštenih staršev in pridnega, z vso oskrbo v hiši sprejme Aug. Jeglič, Radeče.

Pekovski učenec

se sprejme pod dobrimi pogoji. - Pekarija Lovro Sušnik, Skofja Loka.

Učenca

s primerno šol. izobrazbo sprejme na 3 letno učno dobo A. Sušnik, železnina, Ljubljana.

Vnajem

Mlekarna

dobro vpeljana na prometni cesti se odda na račun radi bolezni po dogovoru. Prednost imajo samo kavcije 20—30.000 Din zmožni. Naslov pove uprava pod št. 7235.

Pouk

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana Prospekt št. 16 zastoji. Pišite pojal

Posvetila

Hišo, enonadstropno novo zidano, eno štiri-sobno in dvoje manjših stanovanj, elektrika, parketi, vodovod, kanalizacija, 1.400 m² vrta, vsajenih nad 50 sadnih dreves, ugodno prodam pod Rožnikom (ob posestvu g. Kolmana). Potreben kapital Din 130.000. Naslov v upravi pod št. 6530.

Kupimo

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Kupimo

Sauggas-motor 40—50 KS, rabljen, v dobrem stanju. Ponudbe prosimo talcoj na Motorni mlin Donji Kraljevec.

Avto

in motorno kolo s prikolicco v prav dobrem stanju, se po ceni prodaja. Naslov pri upravi lista Maribor.

Prodamo

Pisalni stroj v prav dobrem stanju poceni naprodaj. Naslov v upravi pod št. 7094.

Jedilnica

spalnica z eno posteljo, postelja za služkinjo, otroški voziček i. dr. se prodaja. Pogačarjev trg 3, III. nadstr. desno.

Puhasto perje

čisto čohano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpošiljam po poštne povzetju. L. BROŽOVIC — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja.

Obrt

Mornarske majice od 9 Din naprej Vam nudijo »LUNA«, Maribor, Aleksandrova cesta 19. Poštna naročila točna.

Debele

luskinate otrobe kupite najceneje pri trdk A. VOLK, LJUBLJANA Rešjeva cesta 24.

Specialni entel

oblek in volan samo pri Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hot. Strukelj.

Čitajte in širite »Slovenca«!

Direkcija rudnika Velenje, razpisuje za na dan 6. julija 1931 ob 11 dop. nabavo:

100 m² plohov

Pogoji se dobe pri podpisani. Iz pisarne Direkcije držav. rudnika Velenje. Direktor rudnika: Ing. Čuček, s. r.

Kdor rabi vreče kupi jih najceneje pri trdk: **Mirko Mlekar** Ljubljana - Slomškova ulica št. 11 telef. št. 2947.

Naznanilo.

Podpisani naznanja cenjenemu občinstvu, da je otvoril **autobrzoprevoznništvo.**

Priporoča se za selitve, dovoz in prevoz vsa kovrtnega blaga v Ljubljani kakor tudi izven Ljubljane.

Cene konkurenčne.

Naročila se sprejemajo v pisarni: Dunajska cesta Telefon št. 31-07, zraven Strojnih tovarn in Sv. Jerneja 25, Telefon št. 27-08.

Z veselo spoštovanjem

Velevič Rudolf.

Zahvala

Povodom težke izgube nepozabnega soproga, očeta, svaka in strica, gospoda

Antona Bajca

vrtnarja in posestnika

izrekamo vsem, ki so se nas spomnili v najtežjih dneh najiskrenejšo zahvalo.

Posebno zahvalo smo dolžni gospodu patru dr. Tomincu za prejeeto tolažbo in Zadrugi vrtnarjev za izkazano čast pokojniku.

Prisrčna hvala vsem prijateljem in znancem za poklonjeno cvetje in častno spremstvo na zadnji poti.

Ljubljana, dne 25. junija 1931.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI

V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da je naš ljubljani sin, brat, stric in svak, gospod

Netko Vidmar

trgovca

v Stari novi vasi pri Ljutomeru, v 26. letu svojega življenja, dne 23. t. m. po kratki mučni bolezni, previden s tolažili svete vere Bogu vdano umrl.

Pogreb je danes, dne 25. junija 1931 ob 3 popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu. Maša zadušnica se bo brala dne 26. t. m. ob 8 zjutraj v frančiškanski cerkvi.

Ljubljana-Videm ob Savi, Veržej, Radovljica, Ptuj, dne 25. junija 1931.

Žalujoče rodbine:

VIDMAR, ŽAGAR, SERSEN, RUMPRET.

Otfrid v. Hanstein:

Strahotno potovanje na luno

»Prevzemite te ljudi — Kitajce z barake.«

Mornarji so se čudili, ko so ugledali Japonca, pa so se še bolj čudili, ko je zopet izginil, kakor hitro so Kitajce s splava prekrkali na barkaso. Hazumi je pač vso zadevo premislil. Če ga dobijo, se bo moral zagovarjati in se bo moral izdati, drugače ni mogoče.

Začel se je ozirati in zapazil čolniček, ki se je z gredljem navzgor podil po valovih. Z vso močjo splava do čolna in se ga oklene. Posreči se mu, da ga obrne, na dnu pa najde celo vesla, s kljuko zapeta, zato z urnimi udarci požene čoln dalje na globoko morje. Kmalu zapazi v daljavi luči parnika, ki je plaval proti otoku. Veslal mu je naproti in se pomiril.

Končno — bil je kriv pa tudi ne. Kaj sta ga brigala onadva? Za svoj časopis je tvegati življenje. Onadva pa tudi. Gotovo je to, da nesreče ni povzročil namenoma.

Nagao Hazumi je povesil vesla, se prepustil valovom in počival.

Parnik se je bližal — Nagao Hazumi si je že izmislil ves načrt in bil še bolj vesel, ko je uro pozneje s svojimi ostrimi očmi, ki so prodirale celo temo noči, parnik prepoznal.

Naročajte »Slovenca«!

3. poglavje.

Na poti v vsemirje.

Egon se prebudi. — Raketa brzi skozi vsemir. — Čudovito gibanje. — Že izven zemeljskega ozračja. — Težnosti ni več. — Pogonska snov izčrpana. — Prvi pogled v črno noč vsemirja. — Kako je raketa opremljena. — Ohed s sektor. — Vozijo po pet in sedemdeset tisoč kilometrov.

Egon se je prebudil iz omedlevice. Nikakor ni mogel razumeti, kaj se je z njim zgodilo. Očividno se je nahajal v nekem jako ozkem in docela temnem prostoru.

Tudi ni bil sam, okrog sebe je slišal nekakšen nedoločljiv šum, ki so ga najbrž povzročala živa bitja. Helmstätter je poskusil svoje misli zbrati; to pa ni bilo lahko, kajti silno ga je bolela glava in strašno mu je bilo slabo. Bilo mu je kakor človeku, ki ga mučijo zadnji odmevi hude morske bolezni.

Prav počasi pa so se mu misli zjasnile in ponovil si je, kaj je doživel: Zagledal je v raketi luč, zdirjal kot vihar po stopnicah, planil v kabino — naprej se pa ni spominjal. Prislunhlil je: Stene so se rahlo tresle — raketa se je torej premikala. Prevzelo ga je čuvstvo divje radosti. Raketa je letela! Torej je vzlet že minil, bil srečno prestan!

Vzlet, ki je prišel tako nenadoma in ki ga je povzročil še neznan mu slučaj.

Prepričan, da za hip njegovo življenje najbrž še ni v neposredni nevarnosti, se je pomiril, roke so mu začele tipati po stenah navzgor. Sam je bil namestil po njih vse ročaje in vse vzvode, zato je lahko vsakega poiskal tudi v temi.

Kratek pritisk, zažarela je električna luč.

Egon je stal pokonci in zrl v dva docela neznana, od groze spačena obraza pod seboj, ki sta gledala vanj.

Zopet se mu je vrnila samozavest, zato sta se mu smrtno blede človeka, ki sta čepela pred njim, zdela skoraj smešna, ko je videl izraz njunih obrazov, umazanost, zbeganost in obenem zadrego.

»Kako prideta semkaj?«

»Oprostite, gospod, moje cenjeno ime je Korus.« Celov v teh okoliščinah ni mogel poročevalec popolnoma zatreti svoje gobeždavosti.

»Ste Nemec?«

»Poročevalec »Berliner Presse«.

»In Vi, gospod?«

»All Right, poročevalec »New York Evening Post«.

»Gospoda, kdo Vama je dovolil priti v to kabino?«

»Nihče, razen drznost, s kakršno dober poročevalec za svoj list vse tvega.«

»Yes.«

Egonu je ugajalo, da sta tako odkritosrčna. Skoraj bi bila nas vse tri pripravila ob življenje.

»Nameravala pa kaj takega nisva. Bili smo trije, to se pravi, midva in Japonec Nagao Hazumi in hoteli smo dognati, kakšna je raketa od znotraj in nič več. Nesrečen slučaj pa je hotel, da je eden izmed nas zasukal neki vzvod. Kot bi mignil, je začelo nekaj kakor ura brniti, ustrašili smo se, sami nismo več vedeli, kateri vzvod smo zasukali, Japonec je skočil venkaj, Vi ste planili v kabino in tedaj se je začel pod nami podirati svet.«

»Vsemogočni Bog!«

Dnevna kronika

Koledar

Petek, 26. junija: Janez in Pavel, mučenca.

Novi grobovi

† V Repnjah pri Vodicaх je umrl g. Andrej Plečnik, gimnazijski profesor v pokoju. Po svoji upokojitvi se je naselil leta 1921 v zavodu šolskih sester v Repnjah, kjer je 24. t. m. ob 9 zvečer umrl. Pogreb bo v soboto ob 9 dopoldne na župno pokopališče v Vodicaх. Na smrtni postelji je blagi pokojnik v svoji veliki skromnosti izrazil željo, naj bi se po smrti o njem ne pisalo. Naj v miru počiva!

† V Ljubljani je umrla gđ. Mici Kanduč. Truplo prepeljejo v šmartno pod smarno goro, kjer jo bodo v soboto ob osmih zjutraj pokopali. — V splošni bolnišnici je umrl g. Netko Vidmar, trgovec v Stari novi vasi pri Ljutomeru. Blag jima spomin! — Žalujemo naše iskreno sožalje!

† Zapeže pri Radovljici. Na kresni dan je podlegel kratki srčni bolezni ugledni posestnik Jože Kolman p. d. Zebrel. Škoda vrliga moža.

Osebnosti

— Rusko odlikovanje. Univerzitetni profesor dr. Franc Grivec je odlikovan z znakom, katerega mu je poklonilo Društvo ruskega dečega križa (stara organizacija) za njegove mnogobrojne uspehe bodisi na literarnem, socialnem in dobrodelnem polju, ki jih neprestano skazuje bratom Rusom. Prof. dr. Grivec je v polni meri uresničil devizo, ki stoji na poklonjenem mu znaku: Vozljubi bližnjega kak samoga seba.

— Diplomirali so včeraj na Juristični fakulteti ljubljanske univerze gđ. Kuhar Boža, Tominec Oskar in Zwitter Lida iz Ljubljane. Čestitamo!

Razstava meščanske šole

V Ljubljani, dne 23. junija 1931.

Ogledal sem si razstavo meščanske šole v St. Vidu. Gospod ravnatelj me je prijazno sprejel in mi je razlagal. Bil sem prijetno iznenaden nad izdelki in blagovno mladino, da ima priliko, da se lahko ako temeljito pripravi na težek življenjski boj.

Prva soba je odločena predvsem dekliškim izdelkom. Tu vidiš skoro vse, kar je potrebno za vzgojo dobre gospodinjice: polno je lepo izdelanega osebne ženskega perila, blazin, prtov in prtčev, zastorov, bluz in telovnikov, ki so posebno lepo okrašeni z narodnim vzorjem. Opazil sem tudi bosanske in dalmatinske motive. Zanimivo je, da ima vsak izdelek lasten, samostojen okrasek. Po stenah visijo risbe — lastni osnutki za okrasitev ročnih del, posebno lepi so narodni ornamenti za blazine, prte, zastore in pregrinjala. En del sobe je spremenjen v obednico: tu je razstavljena s cvetjem okrašena miza za obed, dalje čajna miza ter dve servizni mizi, na katerih so mlade gospodinjice pokazale suhe rezance vseh vrst, domač kruh, čajno pecivo, narezke in torto. Na steni visi tudi našrt šolskega vrta.

V drugi sobi so razstavljene pisni izdelki in deška ročna dela. Iz pisanih izdelkov se vidi dober praktičnost šole: mnogo je poslovnega spisa, pisanega tudi na pisalni stroji, knjigovodstvo, fizikalnih risb ter geometričnih načrtov. Lepi so stenski in zgodovinski zemljevidi, posebno mnogo jih je iz naše narodne zgodovine. Sredi sobe so razstavljena deška ročna dela iz vseh mogočih tvari in tehnik. Posebno so ugajale lesene šatule z intarzijami, poslikani obešalniki, pleteni košči s poslikanimi steklenimi, razni odlički in učila.

Ko sem vstopil v tretjo, zadnjo sobo, sem bil pa kar razočaran nad vztrajnostjo in iznajdljivostjo učencev. Toliko lepote, bogastva barv in motivov nisem pričakoval od otrok te starosti. Tu vidiš vse-mogoče risarske tehnike, ki pa so tudi vsestransko praktično uporabljene: v okvirjih slike s pasteli in akvareli, oljate slike, geometrijski in narodni ornamenti, slike na steklo in baržun in svilo in razne odličke. Prevladuje seveda radi praktične vrednosti pestra ornamentika, posebno narodna. Učenci so celo sami izdelali šablone za narodni motiv za slikanje na steno. Posebno pohvalno je to, da so vsi izdelki lastni osnutki učencev, kajti med par sto ornamentov ne najdeš, da si bi bila dva enaka. Kaj se da napraviti z narodnimi motivi, vidiš, če pogledaš n. pr. prekrasne steklene lase. Naj končno še omenim lepe odličke iz mavca, reliefe Nj. Vel. kralja Aleksandra, nadškofa Jegliča in pesnika Aškercja, čijih belina se lepo odraža v pestri okolici.

Odšel sem z razstave s prepričanjem, da bo ta mladina tudi v kasnejšem življenju pri delu tako iznajdljiva, vztrajna in natančna, da bo ljubila kraja in domovino vedno, saj se iz vse razstave vidi, da jo vzgajajo tako.

Razstava bo odprta še v nedeljo, dne 28. junija ves dan.

Strelna zažgala 2 poslopji

Maribor, 25. jun.

V Visolah pri Slov. Bistrici je strela pred dobrim tednom zažgala hišo posestnice Marije Dovnik tik ceste, ki vodi na Tinje. Zgorle so tudi vse premičnine. Škoda znaša okoli 60.000 Din. Zavarovano je bilo pri »Vzajemni zavarovalnici«, ki je dala škodo takoj po svojem glavnem zastopniku Fr. Žebotu iz Maribora ceniti. — V Dobrenju pri Pesnici je v sredo dne 24. jun. predpolno strela iz malega oblaka udarila v gospodarsko poslopje bratov Kernsik. Zgorlele so vse, tudi premičnine in novo seno. Škoda znaša boje okoli 150.000 Din. — Tudi tu je bilo zavarovano pri »Vzajemni zavarovalnici«, a za malo vsoto.

Konj ubil gospodarja

M. Sobota, 24. jun.

Škodnikovi v Gornjih Slavecih so nenadoma izgubili gospodarja in očeta, 66 letnega Stefana. Umrl je na tragičen način.

Oče je peljal proti domu voz sena. Ker je bilo seno visoko naloženo, se sam ni peljal, marveč je korakal ob vozu. Pot je vodila preko ozkega mostu. Gospodar se je tik za konji stisnil k vozu. Ko so konji prispeli na most, je onega konja, za katerim je korakal škodnik, nenadoma pičil obad. Žival je vsled bolečine poskočila in brenčila z nogami nazaj. K nesreči je zadela moža v glavo. Udarec je bil močen. Lobjanji je počila. Gospodar je obležal na tleh. Nekaj ljudi je videlo prizor. Takoj so prihiteli da bi ranjencu pomagali. Ves trud je bil brezuspešen. Spravili so ga domov in od tam prepeljali v bolnišnico v avstrijsko Radgono. Pomagati pa mu tudi v bolnišnici niso mogli. Naslednjega jutra je izdihnil.

Šolske vesti

— Na drž. deš. meščanski šoli v Krškem se vrši vpisovanje za I. razred dne 29. in 30. junija 1931 v ravnateljevi pisarni od 8. do 12. ure. Za vpis sta potrebna krstni list — ne izpisek iz krstne knjige — ter izkaz. Revni učenci in učenke dobijo ob začetku šol. leta na posodo vse učne knjige. Pri vpisu mora plačati vsak 20.— Din v zdravstveni fond. — Ravnateljstvo.

— Na drž. meščanski šoli na Viču pri Ljubljani bo vpisovanje učencev in učenek v prvi, drugi, tretji in četrti razred dne 29. in 30. junija 1931 ob 8. do 12. ure. V prvi razred se vpisujejo učenci(nke), ki so dovršili četrti ali peti razred osnovne šole. K vpisovanju je prinesiti izkaz o šolskem napredku in krstni list. V drugi, tretji in četrti razred se vpisujejo učenci(nke) na podlagi letnega izpričevala. Najubožnejši učenci dobijo učne knjige na šoli. — Ravnateljstvo.

— Na meščanski šoli na Rakeku se bo vršilo vpisovanje v I. razred in v vse ostale razrede v torek 30. junija in v sredo 1. julija, obkraj od 9. do 12. ure. Za vpis v I. razred je potreben izkaz o dovršenem IV. razredu osnovne šole in krstni list. Na novo vstopajoči učenci in učenke naj se zgledajo v spremstvu staršev!

— Vpisovanje na državni meščanski šoli v Ormožu bo na praznik dne 29. junija 1931 od 8 do 12. ure. V prvi razred se sprejemajo učenci, ki so vsaj z dobrim uspehom dovršili 4. razred osnovne šole.

— Glasbena šola v Kranju priredi s svojimi gojenci in gojenkami ob koncu šolskega leta 1930-31 javno produkcijo, ki se vrši v petek, dne 26. junija ob 18 v gimnazijski telovadnici. Vstopnine ni.

Ostale vesti

— Aljažev klub v Ljubljani obvešča prijatelje planin, da bo vse nedelje in praznike od 28. t. m. do 30. avgusta služba božja na Kredarici ob 8. 28. in 29. t. m. je služba božja ob 10 na Kolcah pri Trziču, 28. t. m. je tudi ob 11 sv. maša na Krvavcu.

— Radio Ljubljana opozarja tako svoje abonente kakor tudi ostalo občinstvo na sledeče prenos: Danes ob 10 se bo prenašala otvoritev izseljenškega kongresa iz Delavske zbornice. V soboto 27. t. m. ob 11.45 se vrši v proslavo Vidovega dne mladinska akademija s pestrnim sporedom, na kar opozarjamo zlasti šolska vodstva. Na predvečer Vidovega dne ob 20 predava o pomenu Vidovega dne dr. Karel Capuder, 28. junija pa bo prenos slavnostnega odprtja plošče Davorinu Jenku, kakor tudi Ignaciju Borštniku iz Cerkelj na Gorenjskem. Začetek prenosa ob 14.20; Ob 16.30 pa opozarjamo zopet naše mladino na mladinsko opereto »Gozdna kraljica«, katero predvaja v studiu v Ljubljani mladina iz Trziča.

— Velika gasilska prireditve se vrši dne 28. junija t. l. na Vidov dan v Hotederšici. Sprejem društev in ostalih gostov se vrši ob 9. uri dopold. Ob 12. uri je sprejem zastopnika g. bana, ki je pokrovitelj prireditve in ga bo zastopal g. dr. Leo Starč, nač. upravnega oddelka banke uprave. Takoj nato se vrši pozdrav državne zastave, katero ponese častni vod obmejne čete na meji in katera se razvije samo ob državnih praznikih. Po tem pozdravu je sv. maša, po maši blagoslov brigadne nato obhod po vasi, mimohod in razhod. Ob 12 se vrši slavnostni banket. Ob 14 se vrši gasilska vaja z novo brigadno. Ob 15 se prične velika ljudska veselica na vrtu g. Iv. Petkovska. Vljudno vabimo, da se iz sosednih krajev vdeleži čim največ narodnih nos. Udeležencem je na razpolago ugodna avtomobilska zveza z Logatecem in sicer vsake pol ure. Istotako je na razpolago prijetna kopel v potoku pred vasjo.

— Slovensko planinsko društvo razglasa: Dne 4. in 5. julija t. l. priredi Mežiška podružnica SPD. na Peči veliko slavo na čast sv. Cirila in Metoda. Obnem se bo proslavila tudi pelletnica obstoja podružnice. V soboto 4. julija zvečer se bodo zaigali kresovi in umetni ognji. Pri slavnosti bo sodelovala godba Mežiškega rudnika. Naslednje jutro 5. julija ob 9 bo pred kočjo sv. maša z godbo, po maši koncert pred kočjo. Vabimo planince iz vseh delov domovine, da pohite na lepo slavnost na »Peco«, kamor je že sam izlet nadvse lep. Preskrbljeno bo za prenočevanje v zadostni meri. Udeleženci naj se prijavijo v pisarni Osrednjega odbora v palači Lj. Kred. banke IV. nadstropje do 30. t. m. Če bo večje število udeležencev, bo vožnja polovična. — Staničeva kočja bo od 25. junija nadalje odprta in oskrbovana.

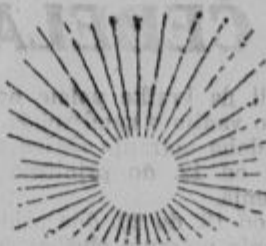
— Nova kuharska knjiga (brezmesna — vegetarijanska). Prevrat v naši doseganju kuharski umetnosti, a v zdravstvenem oziru napredek pomeni najnovejša kuharska knjiga: Prehrana po najnovejših zdravstvenih načelih. Po spisih dr. med. Birscher-Bennerja in po zbirki kuharskih zapiskov (receptov) ge. Berte Brupbacher-Bircher v Zürichu, priredila Stefanija Humek, učiteljica gospodinjstva. 224 strani, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, cena 30 Din, vezana 40 Din. Poleg mnogih nemških zdravnikov propagira znani švicarski zdravnik dr. Birscher-Benner že nad 30 let z največjim uspehom nauk o prehrani brez mesa, pripravljeni po načinu, ki ustreza sedanjemu stanju vede o prehrani človeka. On dokazuje, da je v naši doseganju mesni prehrani mnogo slabega, naravnost usodnega in da moramo marsikatero bolezen ali prerano smrt pripisati na rovaš napadne prehrane. Sploh si je današnja moderna medicina ta nauk zelo osvoila in ga tudi že naši domači zdravniki pri raznih obolenjih priporočajo. V 323 zapisih, ki so vsi skrbno preizkušeni, lahko pripravimo jedila, ki popolnoma odgovarjajo zahtevam zdrave, popolne človeške prehrane. Sledi navodilo za peko kruha, preprosti jedilnik (za vsak mesec 4 vzorci), dalje obširnejši jedilnik s piščo presno zelenjavo ter kratka razprava o presni (nekuhani — surovi) hrani.

— Za mesec julij. Nočnim častivcem Najsv. Zakramenta in vsem, ki se udeležujejo molitvenih ur pred Najsvetejšim, naznanjamo, da je izšla v novem natisu mala knjižica: »Ura molitve v počestitve svetih ran in predrage Krvi našega Gospoda Jezusa Kristusa« in se od sobote dalje dobiva v Prodajalni KTD prej H. Ničman za ceno 4 Din za izvod. Gospodje in družbe, ki naroče več izvodov skupaj, dobe 10% nameček. Po pošti velja posamezen izvod 50 par več. — Ker je naklada zelo majhna, naj z naročilom vsak pohiti, kdor hoče priti v posest te že davno zaželjene knjižice.

— Opozorjamo na novo podjetje avtoobzoro-prevoznitvo Rud. Velepida v Ljubljani. Več glej v današnjem oglasu.

Cerkveni vestnik

Ljubljanska tretjeredna skupščina priredi v nedeljo, 28. junija božjepotni izlet k sv. Antonu v Roco, na kar se opozarjajo člani in prijatelji. Služba božja bo tam okrog 9. — Odhod le ob lepem vremenu.

Dobrota ob vročih dnevih ...

je, če si umijete glavo z Elida Shampooom. Lasje se vam ne samo dobro izperejo ... ampak vam ostanejo tudi lepi in zdravi!

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

Maribor

Druška smrtna nesreča na Dravi

Maribor, 25. junija.

Včeraj okrog 8 zvečer sta nameravala 26letni Josip Dvoršak in 20letni Motzer Ervin, oba mizarjska pomočnika, stanujoča na pristanu, preizkusiti čoln, ki sta ga sama zgradila. Že od spomladi sem sta porabila ves svoj prosti čas za gradnjo čolna. Včeraj pa sta delo dokončala in sta spustila čoln na Dravo v Pristanu. V veseljem razpoloženo sta se odpeljala do sredine reke. Tu sta pa hotela preizkusiti še trdnost čolna na ta način, da sta ga začela zibati sem in tja. V tem trenutku pa se je čoln prekučil in oba, Dvoršak in Motzer, sta izginila pod vodo. Dvoršak, ki je bil dober plavac, je pograbil potapljaškega se tovarisa, ki ni znal plavati in vlekli s seboj do železniškega mostu. Tu je ves upehan obnemogel in izpustil tovarisa, ki so ga objeli deroči valovi. Obupno se je prijel in lovil nekaj časa za Dvoršaka, ki je bil sam v veliki nevarnosti, dokler ni naposled izginil pod vodo. Z nadležnim naporom se je Dvoršak ves izmučen komaj rešil iz objema smrti, ki mu je pretila. O nesreči so bili obveščeni takoj nekateri kopalki in čolnarji, ki so mogli rešiti le čoln in ga izvleči iz Drave. Ves trud, da bi našli nesrečnega Motzerja, pa je ostal zaenkrat brez uspeha.

□ Iz carinske službe. Na inšpekcijskem potovanju je prispel v Maribor šef oddelka za carine pri ljubljanski finančni direkciji finančni svetnik Nikola Kostič. V Mariboru ostane več dni.

□ Vpisovanje na deški meščanski šoli bo v ponedeljek 29. t. m. in torek 30. t. m. od 8 do 12. V prvi razred se lahko vpišejo učenci iz Maribora in okolice, ki so vsaj z dobrim uspehom dovršili četrti razred narodne šole. Učenci vseh razredov naj se pri vpisovanju izkažejo s poslednjim izpričevalom. Starši se opozarjajo, da je to glavno vpisovanje in da se bodo v septembru le izjemoma sprejeli novi učenci.

□ Ljudje moči in spretnosti so rokoborci, ki se udeležujejo že skoraj tri tedne na unionski verandi. V sredo zvečer se je prijavil nov rokoborec, profesionalce Šoler iz Ljubljane. Borba med Poljakom Olszovskim in Belgijcem Manojlovičem je ostala neodločena. Belič je nadvaldal Contosa, revanšni spoprijem med Madjarom Bognerjem in zamorcem Tom Sayerjem pa je končal z zopetno zmago jekleneja zamorca. Na včerajšnjem sporedu so bila sledeča srečanja: Šotler—Frank, Contos—Manojlovič in Olszovsky ter Belič.

— Pri utrujenosti, razdražljivosti, tesnobi, pomanjkanju spanja, srčnih težkočah, tiščanju v prsih pospeši naravna »Franz-Josef« grenčica izdatno kroženje krvi v spodnjem delu telesa in pomirljivo učinkuje na valovanje. Profesorji za boleznih prebavil izjavljajo, da se izborna obnese »Franz-Josef« voda kot čistilno sredstvo pri pojavih, ki izhajajo iz samootrovnosti kanala debelega črevesa. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in zadevnih trgovinah.

□ Zaključni izpiti na državni trgovski akademiji. Pod predsedstvom ravnatelja Mateja Dolenca so se vršili na tukajšnji trgovski akademiji od 10. do 24. t. m. zaključni izpiti, h katerim se je prijavilo 29 kandidatov in kandidatinj. Pet kandidatov je bilo za eno leto odklonjenih, trije pa so bili reprobirani za tri mesece.

□ Mariborski planinci pohitijo v nedeljo na Peco: odhod zjutraj ob 5.40, povratek v ponedeljek zvečer. Prijave za rezerviranje prenočišč se sprejemajo do petka dopoldne v Putnikovi pisarni.

□ Na drugi dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici bo vpisovanje učenk novink na Vidov dan po maši ter 29. in 30. junija od 8 do 12. Učenke naj prinesejo s seboj zadnji šolski izkaz, krstni list in potrdilo o cepljenju koz. Ubožne učenke dobijo v šoli šolske knjige in opoldansko hrano.

□ Smrtna kosa. V Mlinski 47 je umrl v starosti 77 let delavec Jakob Belšak. Pogreb blažega pokojnika bo jutri ob 16 v mestni mrtvašnici na frančiškansko pokopališče. Pokoj njegovi duši, preostali naše globoko sožalje!

□ Ne gre v Mariboru brez senzacije. Ni še konec rokoborbe in že nova atrakcija. V Maribor je prišel Dragoljub Aleksić, mojster v raznih vrolomščinah. Je tudi sila močan. V Belgradu je sredi ulice ustavil štiri avtomobile, ki so drveli z največjo hitrostjo. Tudi je pustil, da vozi preko njegovega trupla 10 avtomobilov s potniki. Dvakrat je padel 20 metrov globoko; prvič se mu ni zgodilo nič, drugič pa si je spahnil desno nogo. Je pa tudi kralj zraka. Je v stanu nesti človeka ali 100 kg težak tovor z zobmi preko razpete žice. Z njim vred nastopa tudi njegova sestra.

□ 1891—1931. Z zaključkom letošnjega šolskega leta se izpolnjuje 40 let mariborske deške meščanske šole. Ob tej priliki je izšel poseben jubilejni zbornik, ki vsebuje številne podatke o zgodovini in razvoju navedenega odličnega zavoda.

□ Nov občinski svetnik. Na mesto občinskega svetnika Weikla, ki je svojčas odložil čast občinskega svetnika, je imenovan v mariborski občinski odbor kot zastopnik gospodarstvenikov ugledni tukajšnji hotelir Andrej Oset.

□ Afera na magistratu. Pred nedavnim pri mestnem električnem podjetju, sedaj pri knjigovodstvu. Preje za še nedoločeno število tisočakov, sedaj za okoli 90.000 Din. V zadevi se ponoverbe zbira magistratni disciplinski odesk gradivo proti osumnemu. Zadeva se bo bržčas končala pred sodiščem.

□ Radi slabosti se je zgradil včeraj popoldne na Betnavski cesti brezposelni hlapec Franc Tratnik, star 22 let. Tožil je popreje, da ga v prsih močno boli in prosil mimoidoče pomoči. Še preden je prispel rešilni oddelke na mesto, je ležal že nezavesten v občestnem larku. Odpremili so ga

v bolnišnico. — Nenavadno slabo pa je postalo tudi 24letni tkalki Ani Divjak, zaposleni v Hutterjevi tovarni, ki se je pri delu zgrudila in obnemogla. Tudi njo je rešilni oddelke prepeljal v bolnišnico.

□ Še v cerkvi ni človek varen pred tatovi. Včeraj zvečer je izmaknil vdovi Margareti Bizjak neki potepuh ročno torbico, v kateri je imela več receptov in 180 Din gotovine. Tatvino je opazila šele, ko je šla iz cerkve.

□ Brezposelnost. Zaposlitev dobi preko tukajšnje posredovalnice dela: 1 čevljarjski pomočnik, 1 krojaški pomočnik, 2 hlapca za na deželo, 1 kolar, 1 slaščičar, 1 sodar, 4 opekarniški delavci, 5 delavcev za sušenje sena, 14 kmečkih dekel, 2 gospodinj, 2 plačilni natakari, 1 hotelska kuharica, 1 sobarica, 3 strojne pletiljke, 15 služkinj in 3 vajeenke za strojno pletenje.

Kjer se majejo npravni temelji

Slika izpred mariborskega senata

Maribor, 25. junija.

Pozno v mraku se je 21. aprila t. l. oglašil pri Rajbarjevih v Gornji Lendavi obtoženi Michael Horvat. Dobro znanca sta bila že od časa, ko sta se vrnila iz sezonskega dela v Nemčiji. Vest, da bo letos težko najti delo v tujini, je potrla oba, posebej se Horvata. Pri slovesu je poprosil Rajbarja, da mu da nekoliko strupa za podgane, ki so se pri njihovi hiši zelo zaplodile. Ko je Horvat že krenil za voglom hiše, ga je Rajbar poklical in ponovno opozoril, kako naj ravna s strupom, ki je arzenik in je njegova učinkovitost nevarna.

S težko mislijo je hodil Horvat proti domu. Že nekaj mesecev je razjedal čra njegove duše. Vest, da ne bo mogel v tujino kakor je to nameraval, je prekrizala nekaj njegovih temnih načrtov. Čim dalje bolj mu je bila misel na Veroniko mučna, s katero se je spoznal pred letom in ji obljubil zakon. 28 letna Veronika je verjela njegovim obljubam. Bolelo jo je le to, ker ji je Horvat posebno zadnje čase prigovarjal, da bi zabrisala sled Veronika pa se sama s to mislijo ni bavila. Čeprav ji je obljubil, da ji prinese sredstvo, ki bo pomagalo.

Ko je Veronika zvečer legla k počitku, je imela zle slutnje. Ni mogla zaspati in je dolgo premišljevala. Sestra ji je predno je zaspala, povedala, kaj govorijo ljudje. Oče in mati sta godrnjala in sestre so jo gledale po strani. Strah in skrb pred dnevom, ki se je bližal in pa odlašanje s poroko jo je delalo malodušno. Iz teh težkih misli jo je prebudil klic »Veronika«. Spoznala je njegov glas in šla odpirat okno. Na tistem ji je povedal, da je prinesel sredstvo. Nič hudega slutnje je šla po žlico, v katero ji je natočil zdravilo in ga izpil. Veroniki pa je kmalu postalo slabo. Poklenila je sestro, ki je prišla k njeni postelji. Začela je bruhati vedno huje in huje. Prebudili so se domači in ji v skrbel stregli in pomagali kakor so vedeli in znali. Veroniki je postajala vedno slabše. V grozljivih bolečinah se je zvijala po postelji in vedno manj govorila. Proti jutru je zaspala — za vedno.

Ko je Horvat zvedel se isti dan za njeno smrt, je ovažil oročnikom Rajbarja, ki mu je dal strup in na ta način hotel zabrisati sled svojega dejanja ter zvaliti krivdo na njega. Zadeva pa je bila kmalu pojasnjena. Obtoženi Horvat priznava svoje dejanje, izgovarja pa se, da je bila Veronika slabotna. Danes se je Horvat zagovarjal pred tukajšnjim velikim senatom.

Razpravi je predsedoval as dr. Lesnik; Pečnik, dr. Koinik, Habermuth in Kolšek prisodili. Obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Hojniki. Zapisnikar dr. Obrat, zagovornik dr. Reismann. Obtožence je bil obsojen na tri leta robije, triletno izgubo častnih pravice in povrnitev 1200 Din za pogrebne stroške.

Jesenice

Kako velika je jeseniška župnija se vidi tudi iz tega, da je v nedeljo stopilo privrkat k mizi Gospodovi nič manj kot 154 malčkov. Bil je v resnici ganljiv prizor, ko se je ta angelski sprevod ob pritkavanju zvonov pomikal v cerkev. Gospod Tiringar je imel mnogo posla, da je vse to lepo oblečeno družinico spravil v red. Bil je zares krassen dan tudi za odrasle. V Rokodelskem domu so bili otročki nato prav dobro pogosteni.

Hišni posestniki se naprošajo, da razobešijo zastave v nedeljo, ko pride na Jesenice presvetli gospod knezskoof. Ravnotako so vabljeni vsi oni, ki imajo narodne noše, da se sprejema presvetlega udeležo na kolodvoru.

Neverjetno je, koliko je v zadnjem času po jeseniškem mestu nočnega razgrajanja. V zadnji gorski vasi bi nadzorstveni organi kaj takega onemogočili, na Jesenicah pa smejo po ulicah, in to v bližini kolodvoru, tuliti in s harmonikami buditi utrjene Jesenice iz nočnega spanja. Merodajni krogi naj bi se pobrižgali, da bi jeseniški prebivalci ne imeli prilike do tozadevnih pritožb.

Za počitniško kolonijo v Mrtulju sprejema prijave JSZ v Krekovem domu.

Poizvedovanje

Na trgu pri jagodah je nekdo pozabil za boječ. Dobi se v mlekarji Ojsteršek, Sv. Petra cesta, Ljubljana.

Prošnja. V torek, 24. t. m. okrog pol 7 zvečer je podpisana izgubila srebrni rožni venec in sicer na poti od grobnice trg. sotr. pri sv. Kristofu, Dunajska cesta, Masarykova, Miklošičeva, Pražakova in Kolodvorska do hiše št. 35. Najditelj se prosi, naj ga proti primerni nagradi vrne. — Iv. Avbelj, Ljubljana. Kolodvorska 20, pritičje.

Vidov dan

Ljubljana, 25. junija. AA. Vidov dan dne 28. junija se vsako leto praznuje kot spominski dan preminulih borilcev za vero in domovino s slovesno službo božjo. Ker pa je letos Vidov dan 28. junija na nedeljo in se po liturgijski predpisi molitvene cerkve na nedeljo ne sme opraviti requiem, bo v smislu prejetega sklepa jugoslovanskih škofov julija 1919, obhajala katoliška cerkev prošnjo v soboto dne 27. junija 1931. V ta namen se bo v ljubljanski stolnici služil slovesni requiem v soboto dne 27. junija ob 10 dopoldne.

Iz pošne službe

Belgrad, 25. junija. AA. S sklepom ministra za promet so prestavljeni k mestni terenski sekciji v Ljubljani ing. Rafael Kržen, pristav direktorije v Ljubljani, Miroslav Urbanec, tehnični uradnik 8. skupine 35. terenske sekcije, Miroslav Čehner, teh. uradnik 8. skupine 3. terenske sekcije, Jospina Rogi, arhivska uradnica 35. terenske sekcije v Celju, Alojzij Furlan in Anton Kavčič, tehnična uradnika 9. skupine, ter Silvester Kavčič in Miroslav Crkven, tehnična uradnika 10. skupine terenske sekcije v Ljubljani, k 3. sekciji v Ljubljani Milan Lenasi, tehnični uradnik 8. skupine 35. terenske sekcije v Celju, Josip Puntič, praktični tehnični uradnik 9. skupine 35. terenske sekcije, k 10. sekciji v Mariboru ing. Stasislav Podboj, uradniški pripravnik k 11. sekciji v Vinkovce Ludvik Turk, praktični tehnični uradnik 9. skupine 9. sekcije v Mariboru.

Iz sodne službe

Belgrad, 25. jun. 1. Z ukazom Nj. Vel. kralja so postavljeni po službeni potrebi: za sodnika okrožnega sodišča v Mariboru dr. Frane Katnik, starešina okrajnega sodišča v Kranjski gori; za sodnika okrožnega sodišča pri deželni sodišču v Ljubljani dr. Vladimir Zeleneger, tajnik kasacijskega sodišča pri Stolu sedmorice v Zagrebu; za sodnika okrožnega sodišča pri deželni sodišču v Ljubljani Josip Baričević, sodnik okrajnega sodišča v Cerknici. Za tajnika kasacijskega sodišča pri Stolu sedmorice v Zagrebu, oddelek B dr. Aleksander Grobelnik, sodnik okrajnega sodišča v Metliki; za sodnika okrajnega sodišča v Metliki dr. Stojan Bajič, sodni pripravnik 8. skupine pri deželni sodišču v Ljubljani; za sodnika okrajnega sodišča v Cerknici Anton Sporn, sodni pripravnik pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

Iz upravne službe

Belgrad, 25. jun. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra za notranje zadeve prenešen po potrebi službe okrajni načelnik 7. skupine v Metliki Fran Žužgavič, dozdaj viši pristav iste skupine v Črnomlju; za banskega svetnika pri kr. banski upravi dravske banovine je postavljen v 4-I Leon Graseli, dr. Marko Ipavec, dr. Bronislav Fišer, dozdaj v 4-I, v 4-II dr. Leo Bogataj, dozdaj v 5-II, za politično-upravnega tajnika v 5. skupini Fran Mramor, dozdaj v 6. skupini; za pomočnega politično-upravnega tajnika v 6. skupini Ivo Melič, dozdaj v 7. skupini; za okrajnega načelnika v mestu dosedanjega službovalca v 4-II v Slovenjgradcu Friderik Viher, dozdaj v 5. skupini; v 5. skupini v Radovljici dr. Ivan Vidmar; v Krškem dr. Janko Siskić, v Ljubljani dr. Alojzij Trstenjak; v Koprivju Adalbert Placer; v Gornjem gradu Matko Kandič; za okrajnega podnačelnika v mestu dosedanjega službovalca v 5. skupini v Brezicah Fran Maršič, dozdaj v 6. skupini; v Ljubljani Mirko Brezigar; v Kočevju dr. Tino Susa; na Prevaljah Ivan Milač; v Mariboru desni breg dr. Ivan Vrehar; v Kranju dr. Ivan Zohar; v Šmarju pri Jelšah Anton Smetnik; za politično-upravnega tajnika v 5. skupini pri okrajni izpostavi v Škofji Loki Fran Levčnik; v Mariboru levi breg Fran Vovšek; v Mariboru desni breg dr. Ivan Potočnik; za okrajnega podnačelnika v 8. skupini v Logatcu Ivan Bardek; v Krškem dr. Josip Tomšič; v Slovenjgradcu Leopold Biletz; za politično-upravnega tajnika 6. skupine v Dolnji Lendavi Jakob Počak; v Celju Ivan Forčič; za političnega komisarja 6. skupine pri predstojništvu mestne policije v Mariboru Stanko Konč; za političnega komisarja 7. skupine pri železniški policiji v Mariboru Stevo Krajnovič; za višjega nadzornika policijskih agentov 7. skupine v Ljubljani Silvan Pečenko; za višjega nadzornika policijske straže v 7. skupini v Ljubljani Dragotin Gril.

Osebnosti

Belgrad, 25. jun. 1. Prometni minister je sprejel ostavko na državno službo pošne telegrafске manipulantke Angele Nemaciuski in pošne uradnice Marije Dular iz Kranja — iz zdravstvenih razlogov.

Belgrad, 25. jun. AA. S sklepom predsednika ministrskega sveta in ministra za notranje zadeve je postavljen za pisarja 8. skupine pri predstojništvu mestne policije v Mariboru Ciril Remec, do sedaj v 9. skupini, za nadzornika policijski agent v 9. skupini v Ljubljani pa Janko Gosič.

Belgrad, 25. junija. AA. S snočnim brzovalkom ob 10.50 je odpotoval s svojo gospo na Bled minister brez listnice dr. Stanko Švrliuga. Tam ostane nekoliko dni, nato pa odpotuje na odmor v inozemstvo.

Belgrad, 25. junija. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je na predlog predsednika ministrskega sveta razvezan dolžnost kancelarja kraljevih redov Dušan Stefanović, divizijski general v pokoju, za kancelarja kraljevskih redov pa je postavljen Dragoljub Jeremič, brigadni general v pokoju.

Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil na predlog predsednika ministrskega sveta odločeno, da redni sv. Save I. stopnje Dragoljub Jeremič, brigadni general v pok.

Doumer in iramasoni

Odkritja o sovraštvu iramasonske lože proti sedanjemu predsedniku francoske republike

Zagreb, 24. jun. e. »Hrvatska straža« priobčuje iz Pariza zelo zanimive vesti iz političnega zakulisja ob priliki volitev novega predsednika francoske republike. Članek nosi naslov: »Paul Doumer proti iramasonski nečestni družbi«. V članku razmišlja dopisnik o zadnjih volitvah in o dvoboju, ki se je vršil med Doumerjem in Briandom. Sledečega je protežiral Leon Blum, vodja socialistov, s parolo: Kdor glasuje proti Briandu, glasuje proti miru. Doumer, ki ni nikak »klerikalec«, pa je imel proti sebi yso kompaktno iramasonsko ložo, ker je vse svoje življenje ostal zvest družinskim tradicijam, ki so tudi v Franciji vodile več ali manj navezane na krščansko etiko. Francoska loža je torej takoj dala gozlo vsem svojim članom v senatu in v parlamentu, da naj glasujejo proti »unuljivemu Doumerju. Insecucija se je končala s tem, da je prišla k Briandu, ki sprva kar ni maral kandidirati in je tozadežno odbijal, tudi dal on sam imeno Doumerje, radikalna deputacija ter ga začela prositi, naj vendar kandidira v imenu mirnega gibanja. Briand, katerega je loža vedno prečevala in ki se ima zahtevali francoski loži, da je napravil tako slično kaviro, se je po vojni nekoliko umaknil, toda popolnoma se le ni mogel odstraniti od svojih bratov, ker so ga vezale na ložo gotove obveznosti neodobnega znamenja (Philippe Berthelot). Na veliko veselje je celo nekoliko katoliških poslancev desneke stranke za Brianda. Loža je to priliklo zagrabila in ga politično v ospredje pod krinko interesov zunanje politike.

Tardieu, ki je bil do tedaj žrtve Steegovih iramasonskih intrig, se zato ni hotel poveriti, da se naj pri tajnem glasovanju za predsednika republike vsa desnica, ki je proti loži, kompaktno izreče proti kandidatu lože Briandu. Tardieujev maneuver je bil uspešen in Doumer je bil postavljen v elizbijsko palačo. Sedaj, ko je prva nevarnost minila, se polagoma razkrinkavajo iramasoni in javnost sedaj ve, zakaj je loža izključila Doumerja. Tudi Doumer je prišel v politiko s pomočjo lože, toda takrat, ko se ni bila ateistična in protikrščanska, kakor je danes. Tada polagoma je postelni Doumer spoznal, da je besedičenje o človeških idealih sama prazna frazacija in da se bratje v ložah teh besed samo poslužujejo, da za njimi skrivajo svoje lastne sebične namene. Osobito pomanjski skandal, v katerega so bili zapleteni vsi odlični iramasoni, je Doumerje odprl oči. Sam netrajni minister je takrat moral priznati v parlamentu, da iramasonski

loža vodi posebne liste, na katerih zaznamuje častnike, ki so »klerikalec« in ki se »spozabljajo tako daleč, da gredo k sv. maši«. Te ložine informacije služijo potem državnim organom za orientacijo, kadar gre za napredovanje. Vsi marsali in zmagoviti vojskovodje zadnje svetovne vojne so se takrat nahajali na »črnih iramasonskih listah« in so morali služiti na najslabših mestih — ker so bili vsi zavodni katoliki. Iramasonski častniki kakor Sarraill in Nivelle, neuspešni, kot je vojna dokazala, pa so prišli do najvišjih mest in fasti. Sebe strasne izkušnje svetovne vojne, ki so stale morje mlade krvi, so prisilile armadno vodstvo, da je peklenu iz oblake vojskovodje, ki so peljali armado potem do končne zmage.

Doumer je vse to videl in kot pošten državljani, človega patriotskega značaja, tega ni mogel odobravati. Zato je 1904 izstopil iz lože ter nečestokrat v parlamentu nastopil proti vojnemu ministru Andreju, kateremu je obital podlo iramasonsko špionažo v armadi in sistem pregleda demoviranja, ki ga je uvedel v vojsko. Enkrat je izrekel v državnem zboru sledečo izpoved: »Ko sem vstopil v iramasonerijo, sem mislil, da bom tam našel prijatelje in zagovornike napredka in svobode. Tako je tudi bilo. Tada nekoliko časa zatem se je loža »preobrnila« v klico, ki je razprostrla mreže demoviranja in zahrblje špionažo ter zakonitnega ogledstva, pretekeletrona in mednarodnega brezdomništva. To niso moja načela niti moji ideali. Jaz sem zato prekinil vse stike s iramasoni, ki so nečestna družba.«

V znak protesta je Doumerja loža vrgla, ko je 1907 kandidiral za predsednika republike proti iramasonu Fallieresu. Doumer je čakal 24 let na ovesto in jo je pričakal. Tokrat je loža bila preslaba in njen kandidat Briand je podlegel.

Doumer je napisal eno samo knjigo, »Mojim otrokom«, a ta je lepa, tako lepa, da jo dajejo očetje in matere svojim otrokom, ko stojijo na pragu življenja. »Zakon je življenjska zveza.« Živeti zakonsko življenje ni samo roditi otroke. Otroke je treba vzgajati. Zato mora zakonska zveza biti nerazdružljiva. Ni čuda torej, da je loža tega očeta osmih otrok, od katerih so štirje padli na bojišču, hotela odstraniti in postaviti na njegovo mesto svojega moža, ki je bil dne 4. januarja 1891 obsojen radi javne nemoralne in zato tudi ertan iz advokatske liste. Tako »Hrvatska straža«. Tako ponavlja tudi »Slovenec«.

Občni zbor

Zadružne zveze v Zagrebu

Lep napredek mladega žilavega zadrugarstva

Zagreb, 25. jun. 2. Danes ob 9 dopoldne se je vsil v dvorani sv. Jeronima redni glavni občni zbor Zadružne zveze v Zagrebu. Letos se je odzvalo veliko število zadrugarjev iz vseh krajev naše države. Občni zbor je otvoril podpredsednik dr. Kamilo Tiringier, odvjetnik, in ugovori kvorum. Zveza je poslala pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, predsedniku vlade in kmetijskemu ministru. V svojem govoru je poudaril 10-letnico jubileja zveze, njeno delo in uspeh. Po prvem desetletju takajgo zadrugo se velike naloge in vloge v razčiščevanju splošne svetovne krize. Nato je dr. Avgust Juretič iz Belgrada pozdravil občni zbor in zborovalce v imenu predsednika Glavne zadružne zveze dr. Antona Korošca, honorar, profesorja na kmet. fakulteti v Belgradu. Nato so prečitali brzojavke Glavne zadružne zveze iz Belgrada, Zadružne matice iz Splita in Zemljoradniške centralne kreditnih zadrug iz Novega Sada. Nato se je prešlo na dnevni red in so bila prečitana poročila razmateljstva o delu v preteklem letu ter poročila nadzorstvenega odbora. Bilanca in račun dobička in izgube sta bila soglasno brez pripomb od zborovalcev odobrena. Nato je občni zbor dal ravnateljstvu in nadzorstvenemu odboru absolutorij za preteklo leto. V zadnji točki je bilo prečitano predavanje dr. Cike o organizacijskem varčevanju in nekateri drugi predlogi. V dolgi diskusiji so sodelovali delegatje iz Našice, Vinkovcev, Voćina, Otoka, Ivančič-grada, Dervente in Zagreba. Na koncu je bil sprejet predlog dr. Juretiča, da se v slučaju mobilizacije osvobodbe vojaške dolžnosti vsi zadrugni delegati, da bi lahko nadaljevali delo zadrugne akcije.

Zagreb, 25. jun. e. Danes je imela Zadr. zveza svoj občni zbor. Delovanje tega solidnega zavoda je pokazalo, da je v sedanjih težkih gospodarskih prilikah edinole zadruga tisti faktor, od katerega sme naš kmet pričakovati izdatne pomoči. Hrbtušče tega, kakor vsakega zadrugnega zavoda so kreditne zadrug. Pri kreditnih zadrugah pa je bil prošlo leto največji pokret za znižanje obrestne mere. Danes se kmetijstvo najslabše rentira, zato tudi ni prav, da bi ravno kmet moral plačevati najvišje obre-

sti. V svojem govoru je predsednik upravnega sveta poudaril, da se je v tem pravcu veliko pričakovalo od Privilegirane agrarne banke, češ da bo ona s svojim vplivom mogla olajšati kmetne obrestne mere. »Naši upi so sli po vodi, ker se opaža, da se naše zadrugle le v majhnem obsegu poslužujejo kreditov Privilegirane agrarne banke. Zadrugna zveza je izposlovala od PAB okvirni kredit v iznosu 5 milij. Din. toda zadrugčlanice se tega posojila niso posluževale, ker je dobivanje kredita prekomplikirano in predolgotrajno. Zato so rajši šle iskat kreditov drugam, četudi so bili dražji. Nadalje se mora zadruga na deželi boriti proti privatnim bankam, ki se vedno nudijo do 12 odstotkov na vloge a zato dolžnikom računajo do 40-odstotne obresti. Zato morajo tudi zadrugle plačevati višje obresti na vloge, da vzdržijo konkurenco.

Napredek v Zvezi učlanjenih zadrug je razviden iz bilance 80 zadrug. Gotovine imajo 6.052.220 Din., posojil 71.041.952, tekoči računi znašajo 19.144.952, menice 11.987.632, inventar 356.638, nepremičnine 1.152.253 Din. Cela aktivna znaša 123.807.632 Din., pasiva 22.393.683 tako, da znaša dobiček 1.218.646 Din. V pasivih figurirajo vloge z vsoto 89.239.287 Din.

Skupni promet zveze znaša l. 1930 1 milijardo 217.492.050 Din.

Medtem, ko je l. 1925 Zveza štela samo 22 zadrug s 2.597 člani, je število učlanjenih zadrug naraslo na 80 s 19.830 člani. Najbolj so narasle kreditne zadrug, ki so se podvojile. Narastek je zneten tudi pri mlekarških in nabavljalnih zadrugah, ki reprezentirajo 4.765 članov s kapitalom od 1.635.710 Din. Razveseljiv je bil tudi napredek pri vlogah, ki znašajo skupno z vlogami Zvez 105.090.113 Din, kar pomeni impozantne številke.

Zveza se bavi s vprašanjem, kako ustvariti poseben strokovni svet, ki bi se pečal posebno z ustvarjanjem in z vodstvom nabavljalnih zadrug, ki zahtevajo mnogo gospodarskih in trgovskega znanja. Produktivne zadrugle se borijo s težavami trga. Moderno zadrugništvo je popolnoma pozabilo na potrebo, da poskrbi stalnega trga in stalnega odjemalca. Produktivne zadrugle niso uspeli prvič, ker so jih vodili diletanti in čestokrat tudi spekulanti, drugi pa tudi radi tega, ker jim primanjkuje cenovnega kapitala za uspešno delo. Ker ne dajejo zadostna jamstva, seveda tudi kreditov ne dobijo tako lahko. Če jih dobijo so dragi in dostikrat zadrugo samo zadušijo. Klub temu so pa mlekarne dobro poslovale. Tudi vinorejske zadrugle so se izkazale solidne ter so mnogo koristile malemu vinorejcu, ki bi brez zadrugle ne bil mogel oddati svoja vina.

Ameriški izseljenci prihajajo

Pariz, 25. junija. AA. Sem je dospela skupina jugoslovanskih izseljencev iz Amerike, ki bo sodelovala na izseljenjskem kongresu v Ljubljani, Zagrebu in Belgradu. Vodi jih jugoslovanski ataše pri poslanstvu v Washingtonu dr. Berislav Angjelinović.

Dunajska vremenska napoved. Severne Alpe: Po dežju bo ostalo spremenljivo oblačno. Vzhodni rob Alp in južne Alpe: Po nevihtah zjasnitev. V splošnemčasno hladnejše vreme.

Memento

Ob robu izjave Frana Kralja.

Kdor je v nedeljo čital v listih izjavo akademkega slikarja in kiparja Frana Kralja, v kateri je sčutilcem svojim umetnin v pojasnilo, a svojim sovražnikom v radosti napovedal svoj izstop iz umetniškega življenja, se je morda nasmehnil univni gesti slovenskega umetnika in — čital dalje dneve novice. Ako se mu je pa zdelo, da bi našemu dogodku posvetil nekaj svojih misli, je premislil nemara tako le ali podobno: Ah, presneto, kam peljejo intrige med umetnjakari! Bleda in zelena zavist se šeeperi, užaljenost in občutljivi ponos se mrko dvignata — no, no... saj poznamo take reči. Ni vredno, da bi se človek trudil in dramil. Ljubljana ima za nekaj uric svoj spas. — I no... tako se je morda se razburil iz svoje bukovske učenosti — naposled se je izkazalo: umetnik delaj iz notranjega nagiba, ne pa za solde. Eno ga, ki se nam je razkrinkal! Se umrl ni; da bi gladen bil, mu ne verjamem; pa se ti sit napihuje in grozi! Sramota! S čim pa si je zaslužil, da bi mu kadili? Znašiti, da je imel kdo še kako drugo premišljevanje — svoje pa hočem zapisati v sledečem.

Smešno je, ako si hoče napraviti mazač ime in slavo z izjavami ali polemikami v javnosti, mesto da se skuša uveljaviti z deli. Ali trikrat slabo znamenje je, ako čuti potrebo po izjavah, čeprav, čigar ime ne potrebuje reklame, umetnik, čigar dela dovolj jasno govorijo. Slabo znamenje, pravim, je, če, čeprav je znano in ni treba spet znova trobiti, da ima tudi prav in pristni umetnik svoje muhe, svojo občutljivost in razdražljivost. Toliko na splošno. Posebej v slučaju Frana Kralja, ki je po svoji izvirnosti edinstven pri nas (Fran Kralj, mislim, prav tako kakor slučaj njegove izjave) — pa je treba odpreti oči in pogledati za hip nazaj ter slediti zlasti v poslednjem času jako zabrisani črti njegovega udejstvovanja, od početka do današnjega dne. Prvi del prevrata na polju likovne umetnosti, ki je po svetu in pri nas po mnogih ponesrečenih poskusih in iskanjih vendarle uveljavil mnogo novih dognanj in uspešno prepovedil tako slikarstvo kakor kiparstvo, grafiko in umetniško obrt, prvi del tega prevrata, pravim, je pri nas nerazdružno spojen z imenom Frana Kralja. Iz najsiromašnejših razmer je Fran Kralj v povojno izobilje denarja bruhal svoja dela, v skrajnem naporu, kakršnega premore le idealizem najtrsejša kova, iskal in kakor težak utiral novo pot. Ne le kot samostojen umetnik, tudi kot organizator mlade umetniške generacije, je Fran Kralj pokazal svojo nemurnost in delavnost, združeno z nenavadno umetniško nadarjenostjo, kateri se ima slovenska likovna umetnost zahvaliti za dela, ki bodo ostala, še bolj pa za tuka, ki so pot kazala de ustaljenja. Ime Frana Kralja predstavlja v najnovejši zgodovini naše likovne umetnosti pomemben mejnik, njegovo delo se bo ohranilo tudi v delih njegovega brata Toneta, kateremu prede sicer tudi trda za vsakdanji kruh, a se mu zlasti v poslednjem času, če že ne doma, vsaj v inozemstvu kedaj nasmehne sreča.

Toda pri nas imamo premalo jasno določeni, ne vem baš po čigavi milosti postavljeni, a vendar brezprizivno solnce in senca razdeljujoči najvišji sodni dvor o umetniških vprašanjih, ki je — da se miho izrazim — vsaj tako muhast, občutljiv in razdražljiv kakor najhujši suvereni umetniki, zato je kajpada gsođa prenekega umetnika zapetena, kakor hitro je sodni dvor ljubljanske likovne umetnosti že v svojih mislih oblikoval svojo sodbo o njem. Se najbolj pravičnemu spodleti in zaide v zmozo — a kadar je v taki zmozi ves zvišeni sodni dvor ljubljanske umetnosti, — joj se ga umetniku, na čigar grbi je zrastle taka zmoza. Taka zmoza ima za posledico, da postane zavrženi umetnik docela neviden; kadar gre za oddajo javnih del, ga sodni dvor umetnosti ne vidi, kadar gre za nakup umetnin z denarjem, ki za je ljudstvo plačalo v obliki davkov, in o katerem odloča v tej ali oni podobni visoki sodni dvor ljubljanske umetnosti, ni nikoli denarje zanj, kadar pišejo listi ocene, se referenti s svojimi peresi urijo v skakanju čez kup nesreče, ki je, ako ga pobliže pogledaš — zavrženi umetnik.

A zavrženi umetnik producira. Leta in leta si od svojih in svoje družine ust trga za obitno, za barve, za les, za tovornine (kajti likovni umetnik mora svoje like za težke denarje premikati iz kraja v kraj, ako jih hoče pokazati umetnosti željnemu občinstvu in visokemu sodnemu dvoru ljubljanske umetnosti), trgači od ust, pravim, in od sreča — a to poslednje ni stvar, ki bi široko javnost in visoki sodni dvor ljubljanske umetnosti kdovekaj zanimala. — Likovni umetnik producira tako dolgo, dokler ima še kaj in komu od ust trgati, nazadnje pa mora obesiti likovno umetnost na klin, ako z njo ne zasluži toliko, da bi si mogel nabaviti material, s katerim mora nujno računati njegov talent.

Vidite, gospođa, nazadnje ni več ne čudno ne smešno, ako presneti dremajočo slovensko javnost izjavi, kakršno je podal v nedeljo akademski slikar in kipar Fran Kralj.

Kaj bo, ako nam bodo začeli na tak način cepati ne začetniki in nazadnje — ki si utegujejo pridobiti vendarle še kod kako podpora ali širše zanimanje javnosti, kar velja zlasti za mameče — marveč tisti, ki resnično nekaj pomenijo? — To dajem v premislek tako široki javnosti, kakor že opetovano omenjenemu visokemu sodnemu dvoru ljubljanske umetnosti, da bi vase šel.

Razpis

Mestno načelstvo Ljubljana razpisuje vsa dela za napravo novega železobetonskega Cevljarskega mostu pod Trančo.

Razpisni pripomočki se dobe v mestnem gradbenem uradu Solski dvorec št. 2/II. nadstropje, vložiske med uradnimi urami.

Pravilno opremljene ponudbe je vložiti istotam do torka, dne 7. julija 1931 do 11 dopoldne.

Mestno načelstvo v Ljubljani,
dne 22. junija 1931.

Razpis

Mestno načelstvo Ljubljana razpisuje vsa dela za prestavitve litoželeznega Cevljarskega mostu. Razpisni pripomočki se dobe v mestnem gradbenem uradu Solski dvorec št. 2/II. nadstropje, vložiske med uradnimi urami.

Pravilno opremljene ponudbe je vložiti istotam do torka, dne 7. julija 1931 do 11 dopoldne.

Mestno načelstvo v Ljubljani,
dne 22. junija 1931.

Trst, svobodna luka - za sovjele

Rim, 24. junija. Tukaj kroži olicijelno še ne potrjena govorica, da se je ob priliki obiska italijanskih industrialcev v Moskvi izdelal program konference med italijanskimi industrialci in predstavniki sovjetskih gospodarskih organizacij.

Baje bo sovjetska vlada predložila Italijanom novo trgovinsko pogodbo, na podlagi katere bi Rusija zvišala svoja naročila na italijanskem trgu za novih 200 milijonov rubljev.

Pri tej priliki se bo baje tudi diskutiralo vprašanje, ali bi ne kazalo proglasiti Trst kot svobodno luko za ruske trgovske ladje. Če bi se kaj takega uresničilo, bi to seveda pomenilo ogromen gospodarski preobrat.

So pa krogi, ki tako možnost demantirajo in opozarjajo, da se te vesti lansirajo iz Rige, ki je v ruskih zadevah absolutno nezanesljiva. Vendar pa je značilno, da fašistični tisk to vest ponatiskuje.

Rim, 25. junija. 2. Italijanski industrijski mi-

sija, ki se nahaja v sovjetski Rusiji, je obiskala Moskvo, Nizji Novgorod in je sedaj odpotovala v Leningrad. Sovjetske oblasti so italijanske industrijske predstavnike sprejele nad vse ljubezljivo. Danes pišejo listi, da je v času obiska italijanskih industrijskih predstavnikov v Rusiji, skupno s sovjetsko vlado izdelal obširen program za skupno trgovinsko in industrijsko sodelovanje. Sklenjeno je, da se bodo stalno vršile konference med italijanskimi in sovjetskimi industrijskimi predstavniki. V službenih krogih trdijo, da bo sovjetska vlada predložila italijanskim industrialcem, da se obstoječi italijanski sovjetski dogovor o naročilih, ki je bil nedavno zaključen v Rimu, razširi v toliko, da se sovjetska naročila v Italiji zvišajo za 200 milj. rubljev, medtem ko bo Italija ta naročila kompenzirala z nakupom ruskih poljedelskih proizvodov. Ni še potrjena vest, da so ob priliki obiska italijanski industrialci vodili pogajanja s sovjetsko vlado.